

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000507

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-02-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ ДПУ № 351 від 31.03.2025

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Подорога Леонід Вікторович

2. Leonid Podoroha

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9527-1169

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 081 Право

Дата захисту: 11-03-2025

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Городищенський районний суд Черкаської області

Код за ЄДРПОУ: 02887668

Місцезнаходження: вулиця 1 ТРАВНЯ, будинок 9, Городище, Городищенський р-н., 19500, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 24470

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.77, 10.01.09, 10.09

Тема дисертації:

1. Генеза українського кримінального права за доби Середньовіччя (XV – перша половина XVII ст.)
2. Genesis of Ukrainian Criminal Law in the Middle Ages (XV – first half of XVII centuries)

Реферат:

1. У дисертації здійснено комплексне та системне наукове теоретично-історичне дослідження проблем, пов'язаних із генезою українського кримінального права за доби Середньовіччя (XV – перша половина XVII ст.). Послідовно й логічно висвітлено історичні закономірності розвитку українського кримінального права у XV – першій половині XVII ст. у його цілісності як системно-структурного комплексу, що складався з понять та інститутів кримінального права. У результаті проведеного дослідження сформульовано ряд висновків і концептуальних наукових положень, які відтворюють загальні риси та рівень розуміння законодавцем сутності й змісту основних термінів, понять та інститутів кримінального права. У ході дослідження було встановлено, що в литовсько-польський період джерелами кримінального права були правовий звичай і закон. Автором доведено, що основною тенденцією в цю добу стало поступове переважання закону над звичаєвим правом, що втілилось у трьох періодах: домінування правового звичаю, коли в кожній землі склалася специфічна система звичаєвого права; перехідний період, коли відбулось поєднання дії правового звичаю та закону, а в областях продовжував існувати правовий партикуляризм; домінування закону, коли

відбувається кодифікація й уніфікація норм кримінального права в усій державі. Виявлено важливі тенденції розвитку поняття злочину в досліджуваний період, а саме: матеріальний елемент пов'язувався із спричиненням особі матеріальної, моральної чи фізичної шкоди; злочин ототожнювався із гріхом; відбулось нормативне оформлення поняття злочину з погляду порушення правила поведінки. У процесі дослідження автором було акцентовано увагу на основних тенденціях розвитку загальних понять кримінального права: виокремлення як родових об'єктів суспільних відносин щодо охорони інтересів держави, відносин у сфері військової служби, правосуддя, службової діяльності, забезпечення порядку державного управління, охорони прав особи та власності, прав церкви, сім'ї, прав і привілеїв шляхти, норм релігії й моралі; поняттям «суб'єкт злочину» охоплювались усі мешканці держави, іноземці, відбувається формування поняття неосудності за станом здоров'я та за віком, деталізується відповідальність психічно хворих осіб, підвищується вік, з якого наставала кримінальна відповідальність; виділення ознак об'єктивної сторони, а також способу, засобу, місця, часу учинення злочину; розмежування форм вини, врахування мотиву й мети діяння, що впливало на міру покарання; виокремлення форм множинності злочинів; встановлення різної міри покарання залежно від видів співучасників і тяжкості скоєного ними злочину; виділення як стадій учинення злочину готування у формі погрози або дій, замах і закінчене діяння; закріплення обставин, які виключали злочинність діяння. Автором було з'ясовано, що в українському кримінальному праві XV–XVI ст. відбувається розвиток поняття злочинів у сфері публічних інтересів; наголошено на таких закономірних історично-правових явищах: злочини проти держави були представлені «образою Маєстату» й ототожнювались із посяганням на державний лад, територіальну цілісність держави, нанесення їй економічних збитків, а також пов'язувались із злочинами проти особи в присутності монарха; закріпленні військових злочинів; охороні кримінального закону підлягали здоров'я, честь, свобода, власність шляхтичів; виокремленні злочинів проти правосуддя; появі службових злочинів і посягань проти порядку управління; закріпленні в нормах Литовського Статуту злочинів проти церкви та релігії. Обґрунтовано, що норми правових пам'яток XV–XVI ст. відобразили розвиток поняття злочинів у сфері приватних інтересів; акцентовано увагу на таких закономірних історично-правових явищах: поняття злочинів проти життя набуває як загальної, так і специфічної термінології, яка відображала окремі види вбивства та форми вини; закріплюється градація вбивств залежно від станової належності, статі, кваліфікуючих обставин, форми вини; злочини проти здоров'я отримують нормативну специфікацію залежно від тяжкості злочину та спричиненої фізичної шкоди; особливим видом злочину проти особи було посягання на її волю; відбувається виокремлення таких злочинів проти власності, як крадіжка, знищення, пошкодження чужого майна, незаконне ним користування; виділяється група змішаних злочинів, які мали свої виняткові ознаки (грабіж, розбій, збройний напад на маєток, село); відбувається становлення злочинів у сімейній сфері та проти моралі. У ході дослідження було доведено, що основними тенденціями розвитку мети покарання впродовж XV–XVI ст. стали: поступовий занепад значення такої мети, як наповнення державної скарбниці; посилення ролі як загальної, так і спеціальної превенції; важливість досягнення такої цілі покарання, як спокутування гріха; обов'язковість відшкодування шкоди потерпілому; посилення значення як цілей покарання виправлення засудженого й ізоляція злочинця від суспільства; актуалізація залякування.

2. The dissertation provides a comprehensive and systematic scientific theoretical and historical study of the issues related to the genesis of Ukrainian criminal law in the Middle Ages (fifteenth – first half of the seventeenth century). The author consistently and logically highlights the historical patterns of development of Ukrainian criminal law in the fifteenth – first half of the seventeenth century in its integrity as a systemic and structural complex consisting of concepts and institutions of criminal law. As a result of the study, the author formulates a number of conclusions and conceptual scientific provisions which reflect the general features and the level of understanding by the legislator of the essence and content of the basic terms, concepts and institutions of criminal law. The study found that in the Lithuanian–Polish period, the sources of criminal law were legal custom and law. The author proves that the main trend in this period was the gradual predominance of law over customary law, which was embodied in three periods: dominance of legal custom, when each land developed a specific system of customary law; the transitional period, when legal custom and law were combined, and legal

particularism continued to exist in the regions; and dominance of law, when criminal law was codified and unified throughout the State. It is revealed that the important trends in the development of the concept of crime in the period under study were as follows: the material element was associated with causing material, moral or physical harm to a person; crime was identified with sin; the concept of crime was normatively defined in terms of violation of a rule of conduct. In the course of the study, the author focused on the main trends in the development of general concepts of criminal law: allocation of public relations to protect the interests of the State, relations in the field of military service, justice, official activities, ensuring the order of public administration, protection of personal and property rights, rights of the church, family, rights and privileges of the gentry, and norms of religion and morality as generic objects; the concept of "subject of crime" covered all residents of the State, foreigners, and the concept of insanity by reason of mental disorder is being formed. The author has found out that in the Ukrainian criminal law of the XV–XVI centuries. the concept of crimes in the public interest was developing; the author emphasizes the following natural historical and legal phenomena crimes against the state were represented by "insulting the Estates" and were identified with an encroachment on the state system, territorial integrity of the state, causing economic damage to it, and were also associated with crimes against a person in the presence of the monarch; war crimes were enshrined; health, honor, freedom, and property of the nobility were subject to criminal law protection; crimes against justice were singled out; official crimes and offenses against the order of government appeared; crimes against the church and religion were enshrined in the Lithuanian Statute. It is substantiated that the norms of legal monuments of the XV–XVI centuries reflected the development of the concept of crimes in the sphere of private interests; attention is focused on the following natural historical and legal phenomena: the concept of crimes against life acquired both general and specific terminology which reflected certain types of murder and forms of guilt; the gradation of murder depending on the class, gender, qualifying circumstances, and form of guilt was established; crimes against health received a normative specification depending on the severity of the crime and the physical harm caused; a special type of crime against a person was an encroachment on his or her will; crimes against property such as theft, destruction, damage to other people's property, illegal use of it were singled out; a group of mixed crimes was distinguished, which had their own exclusive features (robbery, assault, armed attack on an estate, village); crimes in the family sphere and against morality were formed. The study proves that the main trends in the development of the purpose of punishment during the fifteenth – sixteenth centuries were gradual decline in the importance of such a goal as filling the State treasury; strengthening of the role of both general and special prevention; importance of achieving such a goal of punishment as atonement for sin; mandatory compensation for damage to the victim; increasing importance of the convict's correction and isolation of the offender from society as the goals of punishment; actualization of intimidation.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Подорога Л. В. Поняття злочину в українському кримінальному праві XV–XVI ст. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 12. С. 36–38. URL : http://www.lsej.org.ua/12_2023/4.pdf.
- Leonid V. Podoroha. Crimes against a Person in the Ukrainian Criminal Law of the 15th–16th Centuries. Журнал східноєвропейського права. 2024. № 118. С. 51–57. URL : https://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2024/01/podoroha_118.pdf.

- Podoroga L. V. The death penalty in the history of Ukrainian criminal law in the Fifteenth and Sixteenth centuries. Ірпінський юридичний часопис. Серія : Право. 2024. Вип. 1 (14). С. 21–29. URL : <https://ojs.dpu.edu.ua/index.php/irplegchr/article/view/209/209>
- Подорога Л. В. Джерела українського кримінального права у XV – першій половині XVII ст. People and the world: global problems of human development : XIV Міжнародна науково-практична конференція, м. Прага, 18–20 грудня 2023 р. Прага, 2023. С. 126–128.
- Подорога Л. В. Поняття об'єктивної сторони складу злочину в українському кримінальному праві XV–XVI ст. Current methods of improving outdated technologies and methods : the I International Scientific and Practical Conference, January 8–10, 2024, Bilbao, Spain. С. 194–196.
- Подорога Л. Поняття та види військових злочинів в українському кримінальному праві XVI ст. Правове відновлення України як потужної європейської держави через призму міжнародного досвіду : матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 18 квітня 2024 р. Київ : ДУІТ, 2024. С. 216–219.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лоцихін Олександр Миколайович
2. Oleksandr Loshchykhin

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0007-4065-8850

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мацелюх Іванна Андріївна

2. Ivanna Matselyukh

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3706-6428

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Добкіна Катерина Робертівна

2. Kateryna Dobkina

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2627-8871

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний університет інфраструктури та технологій

Код за ЄДРПОУ: 41330257

Місцезнаходження: вул. Кирилівська, буд. 9, Київ, 04071, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мартинюк Олексій Володимирович

2. Oleksii Martyniuk

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9160-3525

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com/citations?authuser=1&user=xaTVeJEAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Камаралі Світлана Єгеніївна Світлана Єгеніївна
2. Svitlana Kamarali

Кваліфікація: к. і. н., доцент, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1157-8727

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Шевченко Анатолій Євгенійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Шевченко Анатолій Євгенійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Грицюк Ігор Васильович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна